

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1541. usque ad annum 1546

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118510

§. 23. Protestantium querelæ contra Brunsvicensem Ducem, ejusque responsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66615](#)

Sæc. XVI. rent, ut ab hoste doméstico liberatus vim omnem adversus Turcam explicare possem. His dictis Cæsar de aliis differebat negotiis, quæ Religionem spectabant, tandem vero his verbis orationem suam absolvit: *De Religione scitis ipsi, quantus labor meus interuenierit, & sollicitudo multis abhinc annis, ac nuper etiam Ratisbonæ: sed cum ibi non potuerit iniri concordia, rejecta fuit causa ad Concilium, aliosque Conventus: ac deinde sollicitavi Pontificem, qui Concilium indixit, cui sane decreveram ipsemel interesse, nisi Gallicæ Rex bellum mihi movisset: interea quid actum sit, hoc ex meis Legatis haud dubie cognovisti: nunc vero, cum idem adhuc maneat dissidium, reipublicæ sare vehementer incommodum, dispiciatis, ac nobiscum ipsi cogitetis, qua potissimum via tolli possit & emendari, mihi rationem illam, quæ videbitur vobis optima, demonstratis: ut etiam Cameræ judicium, publicæ pacis vinculum & firmamentum, legitime constituatur, & jam antea providi, & deinceps quoque nihil in eo prætermittam.*

§. XXIII.

*Protestantium querelæ contra Bruns-
vicensem Ducem, ejusque re-
sponsum.*

*Sleid. l. 6.
p. 505.*

Eadem die Ferdinandus Romanorum Rex pariter per suos Legatos roga-
bat.

bat, ut Imperii Principes ad bellum Hun- Sæcul. XVI.
 garicum suppetias ferrent. Postea Sa- A.C. 1544.
 xoniæ Elector, Landgravius, eorumque
 Socii Cæsarem alloquebantur, contra
 Henricum Brunsvicensem hoc modo de-
 clamantes: *Scis, inquiunt, invictissime
 Cæsar, quemadmodum inde ab initio testifi-
 cati sumus, velle nos in hoc amplissimo con-
 fessu caussam explicare susceptoe defensionis
 aduersus Henricum Brunsvicensem: ejusdem
 nunc quoque sumus voluntatis atque consilii:*
*neque dubitamus, quin audita re tota caussæ
 Majestati vestræ apparebunt graves, atque
 justæ, quam ob rem & ea defensio nobis ne-
 cessario suscipienda fuerit, & illi non liceat
 interesse Concilio Principum: sed quia vide-
 mus, illum ingersere seipsum huic confessui no-
 bis minime comprobantibus: id unum possu-
 mus atque licet, ne videlicet deliberationes pu-
 blicæ retardentur aut impedianter, profitemur
 nos illum non habere, nec agnoscere pro Prin-
 cipe Imperii, nec velle jus aliquod nostrum
 per ipsius præsentiam nobis diminui. Ad
 hæc Brunsvicensis haud obmutuit, sed
 per suum Cancellarium his verbis re-
 spondit: *Saxo, Landgravius atque Socii,
 violato jure divino & humano, perruptis
 Imperii legibus, & fracta fide publica, per
 vim & summam injuritiam, provincia mea
 me spolarunt, quo quidem nomine ipos ad
 Cameræ tribunal accusavi: quod cum ita
 sit, nec locum in Imperii Senatu habere pos-**

Hist. Eccles. Tom. XXXVIII. N sunt,

Sæcul. XVI sunt, & si quidem habuerunt, eum hoc admisso facinore jam amiserunt, & digni sunt, A.C. 1544. quorum consuetudinem omnes defugiant: si vero res ita ferat, ut in publicis deliberationibus mihi sit ipsis assidendum, profiteor, nec hunc eis locum tribuere, nec actioni mea quicquam velle propterea derogatum esse.

Post hæc Principes Protestantes suam agendi rationem vindicare, ac sigillatim ea, quæ hucusque in hac causa gesissent, enarrare cupiebant, eo fine, ut Brunsvicensis Ducis accusationibus nulla fides adhiberetur. Ast Imperator per Fridericum Palatinum, atque Navium ab eis petebat, ut totum hoc negotium ad aliam diem remitterent, eo quod sole vix non ad occasum vergente inde abeundum esset. Annuit utraque litigantium pars: cum vero in eodem Principum confessu Landgravius proximum a Joanne Palatino Principe locum teneret, mox ex vitandæ simultatis studio medius inter utrumque Principem sedit palam antea professus, quod hæc assidendi ratio, nec ei, nec illius familiæ ullatenus fraudi aut præjudicio esset, id vero Joannes hortatu Cæfaris fecisse credebatur. Porro altera die Saxonæ Elector & Landgravius Palatinum, Naviumque rogarunt, quatenus Cæsarem eo inducerent, ut Brunsvensem Ducem a comitiis arceret: verum id im-

pe-

petrare haud poterant, eo quod Imperator illum a publico confessu re nondum discussa, nec decisa excludi haud posse affirmaret: Priusquam vero hæc sessio solveretur, Catholici æque ac Protestantes, quos Cæsaris oratio plurimum commoverat, se totis viribus eidem contra Franciæ Regem præsto futuros spondebant, collatisque inter se consiliis decreverunt, quod eundem haud ultra Regis nomine venerari, sed potius tanquam fidei Catholicæ desertorem, Barbarum, ac Christi Domini, ejusque Ecclesiæ hostem abominari vellent.

§. XXIV.

Oratores a Galliarum Rege ad Spirensen Conventum allegati.

Rebus ita dispositis Franciscus I. Gal- liarum Rex probe prospexerat, quod Cæsar apud Imperii Principes suas contra eum querelas delaturus esset, hinc suos ad comitia Oratores decernebat, qui eum ab objectis criminibus purgarent. Hujus legationis præcipui erant Joannes Bellajus Cardinalis, Franciscus Oliverius, Alenconius Cancellarius & Prætor Divionensis. Hi Nancejum in Lotharingia litum mense Januario delati ibidem substitere, donec publicæ securitatis literas a Cæsare accepissent;

cauf-

Sæc. XVI.
A.C. 1544.